

انقلاب اسلامی ایران، الهام بخش جنبش‌های بیداری

بیش از يك سال از پدیده کم‌نظیر جنبش‌های مردمی موسوم به بیداری اسلامی می‌گذرد؛ جنبش‌هایی که هدف اصلی آنها مقاومت در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی است.

جام جم آنلاین: بیش از يك سال از پدیده کم‌نظیر جنبش‌های مردمی موسوم به بیداری اسلامی می‌گذرد؛ جنبش‌هایی که هدف اصلی آنها مقاومت در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی است و تاکنون موفق شده است رژیم‌های دیکتاتوری وابسته به غرب را در کشورهای تونس، مصر، لیبی و یمن به زیر کشیده و موجی از مقاومت و اعتراض را در سایر کشورهای عربی از جمله بحرین، عربستان سعودی، عمان، کویت و اردن برانگیزد. برخی می‌پرسند بین انقلاب اسلامی ایران و انقلاباتی که هم‌اکنون در کشورهای عربی رخ می‌دهد چه تشابهاتی وجود دارد و از کجا می‌توان گفت این‌گونه اعتراضات الهام گرفته از انقلاب ایران است؟ وقوع این رخداد هرچند موجب خشنودی و نشاط میان کشورهای عربی و اسلامی شد، اما از سوی دیگر بشدت دنیای غرب بویژه آمریکا را نگران کرد.

هم‌اکنون غرب با استفاده از تمام توان خود بویژه در حوزه فناوری ارتباطات و ایجاد جنگ روانی می‌کوشد این طور وانمود کند که این جنبش‌ها ارتباطی با انقلاب ایران ندارند یا اساساً در پی ایجاد حکومت‌هایی اسلامی شبیه آنچه در ایران به وجود آمد، نیستند، درحالی که واقعیت‌ها نشان می‌دهد جنبش‌های بیداری، شباهت‌های زیادی با حرکت مردمی ایران در سال 57 دارند و رهبری گروه‌های اسلامگرا نیز نشان دادند با الهام گرفتن از انقلاب ایران به دنبال احیای دوباره اسلام و پررنگ کردن نقش آن در زندگی سیاسی و اجتماعی مردمان کشورهایشان هستند.

از این رو هرچا پرچمی از رژیم‌های دیکتاتوری فروکشیده می‌شود پرچمی از لاله‌الله برافراشته می‌شود و هرچا مردم معترض در این منطقه قیام کرده و فریاد آزادی و استقلال سر می‌دهند به موازات آن پرچم‌های اسرائیل و آمریکا است که به آتش کشیده می‌شود.

اشتراکات انقلاب اسلامی و بیداری اسلامی

برخی می‌پرسند بین انقلاب اسلامی ایران و انقلاباتی که هم‌اکنون در کشورهای عربی رخ می‌دهد چه تشابهاتی وجود دارد و از کجا می‌توان گفت این‌گونه اعتراضات الهام گرفته از انقلاب ایران است؟ برای پاسخ به این سوال می‌توان اشتراکات فراوان سیاسی و فرهنگی را میان انقلاب ایران و این‌گونه انقلاب‌ها جستجو کرد که در این مختصر نمی‌گنجد، اما به طور خلاصه می‌توان به برخی از آنها اشاره کرد.

۱) ایدئولوژی واحد اسلامی: انقلاب اسلامی گرچه يك انقلاب شیعی بود، اما در کل آنچه را اعلام می‌کرد دعوت دوباره به تفکر اسلامی بود که در اصول بی‌بدیل دین اسلام تجسم یافته است. همان‌طور که اسلام جانمایه انقلاب ایران بود هم‌اکنون مشاهده می‌کنیم توجه به اصول اسلامی و احیای فرهنگ دینی، جوهره تمامی جنبش‌هایی را تشکیل می‌دهد که از يك سال پیش در منطقه شکل گرفته است.

این مساله علاوه بر آن که بارها در شعارهای مختلف مردم معترض تجلی یافته است در رویکرد دوباره جوانان و بخصوص زنان به سنت‌های اسلامی نیز کاملاً مشهود است. مسلمانان با الهام گرفتن از تعالیم قرآن و دین اسلام به یکپارچگی و وحدت روی آورده و خواستار احیای سنت‌های دینی خود پس از يك دوران غرب‌زدگی هستند. سنت‌هایی که طی سال‌های گذشته بشدت از سوی رژیم‌های وابسته به غرب انکار شده یا بشدت سرکوب می‌گردید.

۲) دشمن مشترک: انقلاب اسلامی به عنوان سکاندار جهان اسلام و جنبش‌های اسلامی، رودرروی يك جبهه واحد به رهبری غرب و با محوریت آمریکا قرار می‌گیرد و از این رو دارای دشمن مشترکی است. دشمنی که به انحای مختلف در صدد تسلط بر مرزهای جغرافیایی و دست‌یازی به منابع غنی انرژی در کشورهای عربی و اسلامی هستند.

انقلاب اسلامی از همان اوان شکل‌گیری، سیاست خارجی خود را با محوریت شعار نه شرقی و نه غربی تعریف کرد و با اعلام رسمی حمایت از نهضت‌های رهایی بخش و تبدیل آن به اصل قانونی، خود را به عنوان حمایتگر صادق این نهضت‌ها معرفی نمود.

هم‌اکنون پژواک این شعار #171؛ «لا شرقیه لا غربیه» در سایر کشورهای منطقه نیز شنیده می‌شود. رژیم‌های برآمده از این جنبش‌ها، مهم‌ترین ویژگی‌شان عدم وابستگی به غرب و تأکید بر استقلال و منافع ملی کشورشان است به طوری که می‌توان گفت با وزش توفان

بیداری اسلامی، نفوذ غرب در این منطقه روز به روز کم‌رنگ‌تر شده است و این روند تا رهایی کامل کشورهای اسلامی از هیمنه آمریکا و غرب استمرار خواهد داشت.

۳) تاکید بر ایده وحدت اسلامی: طرح وحدت مسلمانان یکی از رموز اصلی پیروزی انقلاب ایران و تداوم و توسعه آن بود. هم‌اکنون تاکید بر ایده وحدت اسلامی به عامل مؤثری برای پیوند بین اجزای مختلف جریان بیداری اسلامی در سایر کشورهای منطقه درآمده است.

انقلاب‌های اخیر در کشورهای خاورمیانه روح و جسم واحدی دارند و از اهداف و ماهیت واحدی برخوردارند و به همین دلیل اشتراکات فراوانی داشته و سرنوشت مشابهی را هم تعقیب می‌کنند. از این رو پیروزی یک جریان موجب تقویت دیگری شده و دستاوردهای یک قیام برای دیگری آموزنده و کارآمد خواهد بود. در این میان ایران همواره به عنوان خاستگاه و منادی وحدت محل رجوع جریان‌ها مذکور بوده و از این پس نیز می‌تواند مرکز ثقل این جنبش‌ها تلقی شود تا با حمایت این کشور در مسیر پیشبرد اهداف خود گام بردارند.

گواهی کارشناسان

با توجه به نکات یادشده است که بسیاری از کارشناسان و ناظران با انگشت گذاشتن بر شعارهایی مانند لاشرفیه لاغریه، الله اکبر، هیئات من الذله، الموت لآمریکا و اسرائیل - که جزو اصلی‌ترین شعارهای انقلاب‌های اخیر است - تاکید دارند این انقلابات از ایران الهام گرفته و از این پس نیز از الگوی حکومت دینی در ایران بهره خواهند برد.

عمده شعارهای جنبش‌های بیداری از یک سو صبغه دینی داشته و از سوی دیگر بر عنصر مقاومت در برابر ستمگران داخلی و خارجی تاکید می‌کنند.

درواقع این شعارها از ایده‌هایی نشأت می‌گیرد که یکی از تجلی‌های بارز آنها انقلاب اسلامی ایران بوده است و با رسوخ این ایده‌ها در میان نسل جوان مسلمانان تأثیرپذیری آنان از انقلاب ایران گسترده و دامنه‌دار خواهد بود. از این رو کارشناسان مذکور معتقدند راهکار جمهوری اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین منبع حکومت و دولت در آینده این جنبش‌ها و بخصوص پس از مرحله پیروزی خواهد بود.

به عنوان مثال دکتر کمال الهلباوی، عضو ارشد جنبش اخوان المسلمین مصر می‌گوید: جمهوری اسلامی ایران تنها کشوری است که پس از پیروزی انقلاب در مسیر درست قرار گرفت و با نقش آفرینی علما در مسیر استقلال همه‌جانبه حرکت کرد. کشورهای اسلامی نیز باید همانند ایران در راه استقلال همه‌جانبه علمی و اقتصادی گام بردارند.

همچنین شیخ رشید بن عیسی، اندیشمند و متفکر سیاسی جهان اسلام از الجزایر اظهار می‌کند: #171;انقلاب اسلامی ایران به دلیل برخورداری از ایمان و رهبری هوشمند و معتقد که درکی عظیم از فرهنگ اسلامی دارد، توانست به پیروزی برسد. مردم کشورهای به پاخاسته هم امروز خواهان چنین حکومت اسلامی هستند.

حکمت‌الله سیف‌الله، سخنگوی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان نیز عقیده دارد: انقلاب اسلامی ایران نه تنها در بیداری مسلمانان جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی سابق نقش داشت، بلکه نقش زیادی در روشننگری افکار جهان اسلام داشته است.

وی همچنین یادآور می‌شود: اکنون وقتی به تحولات جهان عرب بخصوص مسلمانان شمال آفریقا و شرق نزدیک یا خاورمیانه و دیگر تحولات در حال وقوع در دیگر نقاط جهان می‌اندیشیم، باز به نقش انقلاب اسلامی در بروز این رخدادها بازمی‌گردیم.

مروان فارس، یک نماینده مسیحی مجلس لبنان در مصاحبه با ایرنا اعتراف می‌کند که بروز نسیم بیداری اسلامی در منطقه از بهار پیروزی انقلاب اسلامی در سال 1357 الهام می‌گیرد.

عرفان صدیقی یکی از روزنامه‌نگاران پاکستانی نیز با تاکید بر این‌که بیداری اسلامی در منطقه الهام گرفته از انقلاب اسلامی ایران و شکوفایی دوباره این انقلاب است، بیان می‌دارد: انقلاب اسلامی در ایران نشان داد دین از سیاست جدا نیست و نظریه جوامع بین‌المللی را با حاکمیت دین در این کشور تغییر داد.

این روزنامه‌نگار پاکستانی انقلاب و بیداری امت اسلامی در خاورمیانه را نشانه مبارزه مسلمانان برای رسیدن به حقوق خود دانسته و می‌افزاید: نتیجه نهایی این جنبش‌های اسلامی شکست بزرگ‌ترین دشمنان اسلام یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی است.

عدنان الجنید، اندیشمند یمنی نیز چندی پیش در نخستین اجلاس بیداری اسلامی در تهران، بیداری اسلامی را نوعی الگوگیری از انقلاب امام حسین(ع) و پس از آن انقلاب امام خمینی(ره) دانست. علی ناصرمحمد، رییس‌جمهور سابق یمن هم این قیام‌ها را همان تراوش‌های انقلاب اسلامی ایران دانست که اکنون به بهار جهان عرب شهرت یافته است.

حرف آخر را در این باره انیس نقاش، کارشناس برجسته امور خاورمیانه و تحلیلگر لبنانی بیان کرده و می‌گوید: ملت‌های عربی که علیه نظام‌های خود دست به انقلاب می‌زنند باید از استقلال جمهوری اسلامی ایران الگو بگیرند.

این استراتژیست لبنانی اظهار می‌کند: تاثیر این انقلاب بر تمامی مسائل بین‌المللی و منطقه‌ای به بازگشت اسلام سیاسی در چارچوب حکومت باز می‌گردد که در همه مسائل حوزه‌های مختلف موضع خاص خود را دارد.

وی با اشاره به این‌که مهم‌ترین تاثیر انقلاب اسلامی ایران، تبیین موضوع مقاومت و مساله فلسطین است، یادآور می‌شود: ایران به مساله فلسطین در عرصه بین‌الملل و منطقه بهای زیادی داده است و موج عظیمی به راه انداخته که پیوسته برای حمایت از این موضوع می‌کوشد.

بیهوده نیست که رسانه‌های غربی پیوسته سعی می‌کنند خاستگاه جنبش‌های اخیر در کشورهای منطقه را به مسائل اقتصادی ربط داده و از موضوعات هویتی مانند دین و فرهنگ اسلامی و فرهنگ مقاومت و جهاد در برابر ستمگران تهی کنند. آنها بخوبی می‌دانند رشد و توسعه این جنبش‌ها در نهایت منطقه را به سمت تشکیل حکومت‌هایی سوق می‌دهد که با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران خواب پریشان صهیونیست‌ها و همپیمانان غربی‌شان را آشفته‌تر خواهد ساخت.